

Investeringsprojekt

Din vej i job (udvidet IPS-indsats)

Hjælper mennesker i udsatte positioner, ramt af psykiske lidelser eller psykisk sårbarhed, med at starte og fastholdes i job eller uddannelse

Aftalegrundlag mellem

IPSCenter Danmark,

SIND Rådgivning,

Sociale Forhold og Beskæftigelse, Aarhus Kommune, og

Rådet for Sociale Investeringer

November 2022

November

Indholdsfortegnelse

1. Projektets formål	3
2. Målgruppe og visitation	4
3. Beskrivelse af indsats	5
4. Indsatsens effekt	9
5. Pris for indsatsen	10
6. Business case	10
<i>Forudsætninger</i>	10
<i>Resultatbetaling</i>	12
<i>Opfølgning på indsatsen</i>	13
7. Udbetaling af tilskud, samarbejdsaftale mv.	14
8. Underskrifter	16
9. Bilag	17
<i>Bilag A Leverandører</i>	17
<i>Bilag B Eksempelberegning på betalingsstrømme ved forventede succesrater</i>	18
<i>Bilag C Tids- og aktivitetsplan</i>	19

1. Projektets formål

Mange personer med en psykisk sygdom lever en hverdag, hvor de er isolerede fra arbejdsmarkedet og andre sociale fællesskaber. De har et lavere uddannelsesniveau og dårligere arbejdsmarkedstilknytning end befolkningen generelt. Kun hver tredje person med en psykisk sygdom er i beskæftigelse med store samfundsøkonomiske omkostninger til følge. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø anslår, at de samlede samfundsmæssige omkostninger ved psykiske helbredsproblemer i Danmark udgør 55 mia. kr. årligt. Det vurderes, at mere end 80 procent af omkostningerne skyldes førtidspensionering, langvarigt sygefravær, og nedsat individuel arbejdsevne.

Samtidig viser statistikker, at stadigt flere danskere kæmper med dårligt mentalt helbred. Der er derfor brug for at afsøge nye og flere veje i støtten til mennesker, der står uden job eller uddannelse, og som lever med psykisk sygdom. Der skal arbejdes med at skabe de trædesten, der hjælper psykisk sårbare borgere med at få en bedre hverdag og finde fodfæste på arbejdsmarkedet til gavn for det enkelte menneske og for samfundsøkonomien.

Aarhus Kommune, Rådet for Sociale Investeringer samt SIND Erhverv og IPSCenter Danmark investerer med dette sociale investeringsprojekt i en indsats målrettet borgere i udsatte positioner, der står uden for arbejdsmarkedet, og som lever med en psykisk lidelse eller psykisk sårbarhed. Målet er, at flere mennesker i målgruppen opnår beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, kommer i flexjob eller starter i uddannelse. Indsatsen implementeres i tæt samarbejde med Center for Job og Integration under Sociale Forhold og Beskæftigelse i Aarhus Kommune. Formålet er at bygge ovenpå de eksisterende samarbejder med det psykiatriske behandlingssystem, lokale virksomheder og andre aktører, og at understøtte at erfaring, læring og resultater fra indsatsen integreres i eksisterende praksis.

Indsatsen står på SIND Erhverv og IPSCenter Danmarks gennemprøvede principper, arbejdsmetoder og mangeårige praksiserfaring. Samtidig udvikles der nye elementer og samarbejdsformer, der styrker effekten af indsatsen og skaber en mere helhedsorienteret og tværfaglig beskæftigelsesrettet indsats for mennesker, som lever med en psykiske lidelse eller psykisk sårbarhed.

Den udvidede IPS-indsats består af seks virkemidler:

1. Indsatsen baseres på borgerens egne drømme, behov og mål for et liv med arbejde eller uddannelse.
2. Borgeren kommer hurtigt i job - eller uddannelse - på almindelige arbejdspladser med løn.
3. Indsatsen etablerer partnerskaber med virksomheder, der gerne vil tage et ansvar. Der er vedholdende støtte til IPS-kandidaten og virksomheden med henblik på fastholdelse.
4. Indsatsen bygger bro mellem det beskæftigelsesrettede og det psykiatriske behandlingssystem.
5. En håndholdt indsats med store frihedsgrader i samarbejdet mellem medarbejder og borger.
6. Involvering af pårørende og frivillige i støtten til borgeren.

2. Målgruppe og visitation

Målgruppen er aktivitetsparate borgere over 30 år på kontanthjælp, der kæmper med en psykisk lidelse eller psykisk sårbarhed, og hvor den psykiske sygdom giver væsentlige barrierer for at starte og fastholdes i job eller uddannelse.

Målgruppen vil dels bestå af borgere, der kæmper med svære psykiske lidelser, og dels af borgere der lever med moderate psykiske lidelser eller sårbarhed. Det tilstræbes, at der laves en ligelig fordeling mellem de to grupper i visitationen af borgere til indsatsen. Borgere i indsatsen kan desuden være under udredning for en psykisk lidelse eller i et behandlingsforløb, ligesom der vil være borgere, der ikke er diagnosticeret eller er færdigbehandlet i psykiatrien.

For borgere med svære psykiske lidelser hører autisme samt behandlingskrævende sygdomme som skizofreni, bipolare lidelser og borderline. For borgere med moderate psykiske lidelser hører diagnoser som ADHD, depression, angst og svær stress.

Der skal være en arbejdsevne hos borgeren, så det er realistisk, at borgeren med denne intensive indsats inden for relativ kort tid kan starte i et job på minimum 6-8 timer om ugen, selvom borgeren lige nu og her mangler troen herpå. Borgere i indsatsen kan, udover at leve med en psykisk sygdom, have et misbrug af alkohol eller stoffer. Misbruget må dog ikke have et omfang, der gør, at borgeren ikke kan deltage i de virksomhedsrettede aktiviteter i indsatsen.

I alt er målet, at 60 borgere påbegynder indsatsen fordelt over den toårige projektperiode.

Visitationsproces

Jobkonsulenter i Center for Job og Integration visiterer borgere i målgruppen til indsatsen. Det aftales med borgeren, om der inviteres til et 3-partsmøde, eller om vejleder fra IPS-indsatsen ringer borgeren op og orienterer om tilbuddet inden start. For nogle af borgerne vil der være behov for et par samtaler, der kan motivere dem til at starte i indsatsen, ligesom andre alene vil have behov for et telefonopkald fra en vejleder

For at sikre et godt match mellem borger og IPS-indsats vil IPS-teamet deltage i afdelingsmøder med medarbejdere i Jobcentret og give de visiterende jobkonsulenter en introduktion til indholdet af indsatsen og kriterierne for udvælgelse af borgere til indsatsen.

Der afholdes løbende informationsmøder, hvor borgere i målgruppen inden opstart inviteres til at høre om indsatsen og møde deres vejledere, samt repræsentanter fra nogle af de virksomheder, der tilbyder virksomhedsforløb. Borgerne er velkomne til at invitere deres pårørende med til disse informationsmøder. Der vil ligeledes blive udarbejdet formidlingsmateriale om tilbuddet i form af en folder, som jobkonsulenten udleverer til interesserede borgere.

De borgere, der visiteres til indsatsen, skal se det meningsfulde i at indgå i et virksomhedsrettet forløb og være interesserede i muligheden for at prøve kræfter med arbejdslivet samtidig med, at de får hjælp til at tackle deres psykiske lidelse eller psykiske sårbarhed.

Der sigtes efter, at Center for Job og Integration visiterer 30-35 borgere til indsatsens i løbet af projektets første to måneder.

Forud for projektets opstart udarbejdes der en kontrakt og arbejdsgangsbeskrivelse vedrørende visitation.

3. Beskrivelse af indsats

Indsatsen består af flere virksomme elementer, der sammensat giver deltagerne i indsatsen den støtte, som gør dem i stand til at finde deres vej tilbage i job eller uddannelse, samtidig med at de har redskaberne til at håndtere deres psykiske sygdom, der gør dem bedre i stand til at fastholdes i deres nye arbejdsliv.

Særligt er der fokus på, at vejlederne, der giver individuel støtte og bygger bro til arbejdsmarkedet samt psykiatrien, har relativt få borgere (15-17 borgere). Det muliggør, at der er tid til et intensivt og håndholdt parløb med borgeren undervejs i indsatsen. Et andet virksomt element er det tætte samarbejde med virksomheder. Borgeren træder hurtigt ud på arbejdsmarkedet for at afprøve interesser og finde fodfæste gennem praktiske arbejds erfaringer samtidig med, at der tages hensyn til borgerens arbejdsevne og ydes støtte til at håndtere udfordringer på arbejdspladsen og i dagligdagen. Der er ligeledes fokus på at integrere den behandling og støtte, som borgeren får i psykiatrien med de arbejdsrettede aktiviteter.

I det følgende præsenteres indsatsens primære elementer:

- **Vejleder støtter borgere og virksomheder, og bygger bro til psykiatrien**
Vejlederen har kontakt med borgeren hver uge. En del af støtten retter sig mod at bygge en tæt relation til borgeren og give dem støtte til at mestre hverdagen og håndtere deres psykiske symptomer. Vejlederen kan ved behov koordinere samarbejdet med det psykiatriske behandlingssystem og sikre, at borgeren får den nødvendige behandling, når behovet opstår. Det er ligeledes vejlederen, der varetager funktionen som virksomhedsrådgiver, der løbende er i dialog med virksomheder om jobmuligheder og støtter virksomheden i deres arbejde med borgeren.
- **Virksomhederne som den primære læringsaktør**
Virksomhederne indtager rollen som den primære aktør, hvor borgeren kan gøre sig erfaringer med arbejdslivet, afprøve arbejdsopgaver og brancher, udvikle sociale og personlige kompetencer, og finde deres vej tilbage i job eller uddannelse. Virksomhederne vil modtage den rette støtte, så borgere, der kommer med psykiske lidelser eller psykisk sårbarhed, kan rummes på arbejdspladsen.
- **Tæt samarbejde mellem det arbejdsrettede og psykiatrien**
Der tages hånd om borgerens psykiske lidelser eller psykiske mistrivsel gennem et tæt og forpligtende samarbejde mellem de arbejdsrettede aktiviteter og det psykiatriske behandlingssystem. Der arbejdes med at skabe nye samarbejdsformer og en helhedsorienteret tilgang, der tager hånd om borgerens behov for støtte og behandling i psykiatrien samtidig med, at borgeren får mulighed for at prøve sig selv af i arbejdsforløb på virksomheder.
- **Netværk mellem deltagerne**
Indsatsen tilbyder deltagerne at blive del af en netværksgruppe. Formålet med

netværksgruppen er, at deltagerne sammen med ligestillede indgår i et fællesskab, hvor de får mulighed for at bygge relationer, støtte hinanden og udveksle erfaringer fra deres virksomhedsforløb. Indholdet af møderne i netværksgruppen vil dels være bestemt af gruppens egne ønsker og interesser, dels af en række emner, der blandt andet handler om styrkelse af mental og fysisk sundhed, viden om arbejdsmarkedsforhold, og betydningen af kompetencer som eksempelvis mødestabilitet, fremtoning og kommunikation og samarbejde på arbejdspladsen.

- **Mental sundhed/Sundhedsfremmende aktiviteter**

Netværksmøderne vil blandt andet have fokus på deltagernes mentale sundhed med henblik på at understøtte deres trivsel. Gennem dialog og øvelser får deltagerne viden om, hvordan de bedre kan forstå egne følelser og tanker og kan bruge dem, så de oplever mestring og handlekraft i en hverdag med komplicerede udfordringer. Det er hensigten, at der i netværket skabes et fællesskab, hvor det bliver nemmere at snakke om psykiske problemer for derigennem at styrke den mentale trivsel. Deltagerne vil på netværksmøderne også tilbydes sundhedsfremmende indsatser med afsæt i: kost, rygning, alkohol, motion.

- **Pårørendestøtte/frivillige**

I indsatsen med deltagerne tilbydes sideløbende en indsats for de pårørende til deltagerne, fordi vi ved, at hele familien rammes, når en person rammes af psykisk sygdom. Hvis de pårørende bliver klædt på til at takle hverdagen med en nær relation med psykisk sygdom, jo bedre får den syge det. Konkret tilbydes samtaler/kurser for pårørende, som særligt vil have opmærksomhed på, at de pårørende støtter op om ressourcerne hos borgeren. For mange i målgruppen gælder det desuden, at de kan have et meget sparsomt netværk. Derfor vil projektet arbejde for, at deltagerne efter ønske og behov får tilbud om at blive koblet med en frivillig ven/social mentor.

Nedenfor er en illustration, der viser de primære aktiviteter og progressionen i indsatsen

Samarbejde med psykiatrien, Psykiatriens Hus og Folkesundhed Aarhus

Socialrådgivere i Psykiatrien på Skejby vil være indgangen ved henvendelser til Psykiatrien, ligesom den enkelte socialrådgiver vil blive klædt på med viden om projektet. Således vil vejlederen og socialrådgiveren i de enkelte klinikker have det direkte samarbejde omkring de visiterede borgere. Socialrådgiveren vil også kunne oplyse om projektet, hvis vedkommende oplever at have borgere i målgruppen. Det er desuden aftalt med Psykiatriens Hus, at det skal tilstræbes at finde en samarbejdsmodel, hvor man integrerer behandling med den jobrettede indsats.

Folkesundhed Aarhus kan desuden bidrage til, at de deltagende i projektet kan blive en del af de sundhedsfremmende tilbud. Dette vil være et udviklingsområde i forbindelse med projektets implementering. Ligeledes forventes Social Sundhed at kunne bringes i spil, da de vil kunne ledsage borgeren til møder med sundhedsvæsenet, ligesom de kan være brobyggere til foreningslivet.

Varighed og omfang

Indsatsen har en samlet projektperiode på 24 måneder. Der startes op med et case-load på 17 borgere pr. vejleder, og med to medarbejdere, der arbejder fuldtid på projektet, betyder det, at der starter 34 borgere i indsatsen, som on-boardes i løbet af de første 1-2 måneder. De første borgere forventes at slutte i indsatsen efter 7-8 måneder, mens den gennemsnitlige varighed i indsatsen vil ligge på ca. 10 måneder.

Deltagerne vil løbende afsluttes i indsatsen, og der starter nye deltagere op frem til den 15. måned, hvor der stoppes for optag. I løbet af projektperioden forventer vi et samlet optag på ca. 60 borgere. Hver 13. uge evalueres forløbet sammen med borgeren, og der træffes beslutning om borgeren skal fortsætte i indsatsen, afsluttes for at starte i uddannelse eller job, eller afsluttes til anden indsats. For borgere der starter i uddannelse eller job, får de tilbud om deltagelse i et efterværn med støtte og sparring.

Organisering af indsatsen

Der oprettes et projektsekretariat, der består af to ledende medarbejdere i henholdsvis IPSCenter Danmark og SIND Erhverv. Medarbejderne vil have ledelsesansvar og stå for at sikre kvalitet og progression i arbejdet med indsatsens elementer og aktiviteter samt for den overordnede koordinering og planlægning af indsatsen.

I Aarhus Kommune forankres projektet organisatorisk i Center for Job og Integration i Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Arbejdsgruppe

Der nedsættes en tværgående arbejdsgruppe, hvor blandt andet de praksisnære forhold kan vendes løbende. Arbejdsgruppen vil derudover bidrage til styregruppemøderne. I arbejdsgruppen er IPSCenter Danmark, SIND Erhverv og Center for Job og Integration faste medlemmer. Derudover vil repræsentanter for henholdsvis Rådet for Sociale Investeringer samt Mål, Økonomi og Boliger i Sociale Forhold og Beskæftigelse kunne deltage i arbejdsgruppemøderne efter behov.

IPSCenter Danmark og SIND Erhverv er ansvarlige for indkaldelse til møder mv. Arbejdsgruppen vil mødes hver anden til tredje måned gennem projektperioden.

Styregruppe

Der nedsættes desuden en styregruppe, som har til formål at monitorere og følge projektet, herunder sikre gennemførelse af alle de aftalte initiativer og opfølgninger samt følge og styre projektets økonomi. Styregruppen forelægges endvidere afrapporteringer af resultatopnåelsen, så de kan træffe beslutninger om eventuelle korrigerende tiltag eller lignende.

Styregruppen sammensættes af repræsentanter for Sociale Forhold og Beskæftigelse og Rådet for Sociale Investeringer. Derudover vil SIND Erhverv og/eller IPSCenter Danmark, ligeledes være repræsenteret i styregruppen. Kommissorium for styregruppen vil blive udarbejdet efter underskrivelse af aftalegrundlaget.

Aarhus Kommune har ansvaret for at samle og udarbejde materiale til styregruppen, herunder udarbejde kommissorium for styregruppen. Som grundlag for styregruppens arbejde leverer Aarhus Kommune resultatopgørelser og afrapporteringer omkring budget, samt økonomisk overblik over investeringen på baggrund af de rapporterede resultatopgørelser. Alle parter forpligter sig til at indgå i evaluering og kvalitetssikring.

Leverandørerne skal på styregruppemøderne generelt redegøre for projektets udvikling, herunder hvilke aktiviteter, borgerne har deltaget i, og hvad afsluttede borgere er udsluset til. Herudover skal leverandørerne fremlægge en oversigt over, hvor mange borgere, der er faldet ud af indsatsen før tid.

Styregruppen mødes i projektperioden to gange årligt herunder i forbindelse med resultatopfølgningen. I projektperiodens første halvår afholdes et ekstra styregruppemøde efter cirka 3 måneder med henblik på at følge op på om projektet er kommet godt fra start. Efter projektafslutning mødes styregruppen årligt ved resultatopfølgningerne.

Overblik over projektorganisering

4. Indsatsens effekt

Blandt de 60 borgere der deltager i indsatsen, er det målsætningen at mindst 50 procent af borgerne med moderate psykiske lidelser og 45 procent af borgerne med svære psykiske lidelser finder ordinær beskæftigelse på fuldtid/deltid, starter i et flexjob eller optages på en kompetencegivende uddannelse. For borgere med moderate psykiske lidelser er det cirka 40 procentpoint flere sammenlignet med, hvad tilfældet er i dag med normalindsatsen. For borgere med svære psykiske lidelser er det 35 procentpoint flere. Blandt den øvrige del af deltagerne vil en andel blive afklaret til anden indsatsen, herunder førtidspension.

Udover det langsigtede effektmål om ordinær beskæftigelse, flexjob eller uddannelse er der fokus på at opnå en række kortsigtede mål på vejen derhen. Den intensive støtte og helhedsorienterede indsats (samtaler med vejlederen flere gange ugentligt, virksomhedsforløb, hjælp til hverdagsmestring, karrierevejledning, og sundhedsfremmende aktiviteter) skal således sætte rammen for:

- Styrket selvværd, selvtillid og mental trivsel
- Afklaring af borgernes erhvervsinteresse og uddannelsespræferencer,
- Forbedret kontrol af symptomer, og reduceret misbrug af stimulanser.

Når der samtidig tages hånd om borgerens psykiske mistrivsel er hensigten at skabe en personlig recovery, der kan give borgeren et fodfæste på arbejdsmarkedet og gøre det muligt for borgeren at starte og fastholdes i ordinært job, flexjob eller uddannelse.

For at synliggøre sammenhængene mellem de ressourcer og aktiviteter, der tilbydes i indsatsen og de forventede kortsigtede resultater og langsigtede effekter, er der opstillet en forandringsteori, der præsenterer de primære aktiviteter og afledte resultater og effekter.

Forandringsteori

Ressourcer →	Aktiviteter →	Resultater →	Effekter
Vejledere med træning og supervision i IPS	Virksomhedsforløb	Styrket selvværd	Starter i job
Støtte og vejledning	Netværksmøder	Styrket selvtillid	Starter i flexjob
Virksomhedssamarbejde	Hverdagsmestring	Styrket mental trivsel	Starter i udd.
Behandlingsforløb	Karriererådgivning	Afklaring erhverv/udd.	Reduceret brug af behandling
Netværksgruppe	Behandling af symptomer	Kontrol af symptomer	
	Sundhedsmestring	Reduceret misbrug	

Målet er således, at borgerne vil få en mere stabil tilknytning til arbejdsmarkedet, som blandt andet reducerer behovet for offentlig forsørgelse. Indsatsen kan desuden, som følge af øget livsmestring, have positiv indflydelse på borgerens behov for sociale serviceydelser såsom bostøtte og misbrugsbehandling. Desuden er forventningen, at der vil ligge økonomiske gevinster i Regionen og på den kommunale medfinansiering, hvis den enkelte borger oplever forbedret mentale trivsel, bedre kontrol af symptomer og får reduceret sit misbrug. Hvis det er tilfældet, vil borgerne som følge af projektet have lavere risiko for at blive indlagt på psykiatriske og somatiske sygehuse og medføre en udgift her.

5. Pris for indsatsen

Den samlede pris for indsatsen er 2.952.000 kr. Prisen omfatter løn, pension, mm. til to vejledere ansat ved henholdsvis SIND Erhverv og IPSCenter Danmark i samlet 24 måneder. Derudover er der indregnet omkostninger til projektledelse og administration som løbende støtte til de to vejledere. Der er ligeledes indregnet udgifter til uddannelse, supervision og faglig sparring af projektets medarbejdere, ligesom der er medtaget omkostninger forbundet med pårørendestøtte og involvering af frivillige. Derudover er der indregnet omkostninger til kørsel.

I nedenstående budget er projektudgifterne opgjort pr. vejleder med et samlet månedligt beløb på 61.500 kr.

Budget	
- omkostninger for én vejleder pr. måned	
Løn, pension, aub, aes, forsikring m.v.:	44.000,00 kr.
Kørsel:	3.000,00 kr.
Projektledelse/administration/kontorhold:	6.500,00 kr.
Uddannelse/supervision/ledelsessparring:	4.500,00 kr.
Pårørende/frivilligstøtte:	3.500,00 kr.
Omkostning for én vejleder pr. måned	61.500 kr.
Samlet omkostning for to vejledere i 1 år	1.476.000 kr.
Samlet omkostning for to vejledere i 2 år	2.952.000 kr.

6. Business case

Nedenfor præsenteres den kommunale business case for investeringsprojektet. Business casen er beregnet ud fra en toårig projektperiode og en gevinstrealiseringsperiode på syv år fra 2023-2029. Over den syvårige gevinstrealiseringsperiode giver indsatsen et provenu på 0,4 mio. kr. Ses der over en tiårig periode, vil det forventede kommunale provenu udgøre ca. 1,6 mio. kr. i alt. Ved succesfuld indsats vil der herefter være en permanent – om end faldende - årlig afledt besparelse af projektet.

<i>Tusind kr.</i>	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	Total
Investering	1.476	1.476						2.952
Besparelse	641	784	468	396	348	356	324	3.317
Provenu	-835	-692	468	396	348	356	324	365

Forudsætninger

I løbet af indsatsens projektperiode arbejdes i alt med ca. 60 borgere. Heraf vil 40 forventeligt starte i år ét og 20 i år to.

Business case beregningerne har taget udgangspunkt i Socialstyrelsens regnemodel for konsekvenserne af sociale investeringer (SØM), som er blevet anvendt til at beregne de forventede afledte økonomiske besparelser på borgernes behov for indkomstoverførsler, sociale serviceydelser, sundhedsudgifter osv., når flere i målgruppen kommer i beskæftigelse. Derudover er

forskningsstudier i effekten af IPS-indsatser blevet anvendt til at understøtte, supplere og kvalificere SØM's vurderinger. Forskning på området peger overordnet set på, at IPS-indsatser har positive effekter både på en række parametre såsom behovet for indkomstoverførsler, beskæftigelsesindsatser, sociale serviceydelser samt hospitalsindlæggelser.

Indsatsens primære målsætning er at hjælpe flere med psykiske udfordringer i job eller tættere på arbejdsmarkedet. Beregninger i SØM viser da også, at cirka 50 procent af de forventede økonomiske besparelser vil ligge på forsørgelsesudgifter, som følge af, at borgerne får kortere ledighedsforløb og har større chance for at fastholdes i beskæftigelse. Derudover vil der over tid være en besparelse som følge af forhindrede førtidspensioner. Relateret til at færre borgere vil være på offentlig forsørgelse, forventes der at være et reduceret behov for vejledning og opkvalificering svarende til lidt under 10 procent af den samlede gevinst.

Indsatsen vil lede til et reduceret behov for cirka ½ stilling om året i Sociale Forhold og Beskæftigelse (0,6 mio. kr. i alt), når virksomhedsindsatsen for de 60 borgere flyttes over til SIND Erhverv og IPSCenter Danmark. Dette beløb er derfor indregnet i business casen i projektperioden.

SØM peger desuden på besparelser på den kommunale medfinansiering til Regionerne svarende til cirka 25 procent af den samlede økonomisk gevinst, som følge af et reduceret behov for hjælp i psykiatrien. Da den kommunale medfinansiering til Regionerne imidlertid pt. er fastfrosset på grund af dataproblemer, kan disse økonomiske gevinster dog ikke høstes af kommunen i praksis. De vil i stedet tilfalde Regionerne. Det vil derfor være Aarhus Kommunes outcomefond, som reelt står for tilbagebetaling for de positive effekter frem til, at medfinansieringen igen reguleres.

Der forventes også at være begrænsede kommunale besparelser som følge af et reduceret behov for indsatser efter serviceloven i form af et mindre behov for misbrugsbehandling og bostøtte. Disse indgår dog ikke i resultatbetalingsmodellen, da det forventeligt vil være meget få borgere i målgruppen, som vil have behov for disse over tid. Der vil derfor være stor usikkerhed knyttet an til realisering af gevinsterne på disse poster, ligesom det kan være svært at måle og dokumentere en effekt, når få borgere i udgangspunktet forventes at få brug for sociale serviceydelser. Derfor knyttes der ikke en tilbagebetaling an til posterne. Business casen giver desuden et økonomisk overskud, selv hvis de sociale serviceydelser udelades.

Udover at lede til kommunale besparelser svarende til investeringen, forventes projektet at lede til betydelige økonomiske gevinster andre steder i samfundet. Samlet set forventes de samfundsøkonomiske besparelser over syv år ifølge SØM at løbe op i 4,9 mio. kr., hvoraf 0,8 mio. kr. vil tilfalde Regionerne, særligt som følge af færre og kortere indlæggelser i psykiatrien. Staten forventes at have reducerede udgifter på 0,7 mio. kr. over syv år særligt som følge af reducerede udgifter til refusion af indkomstoverførsler.

I år ti forventes indsatsen at lede til en betragteligt samfundsøkonomisk besparelse på 6,7 mio. kr.

Der er desuden en forventning om, at der også vil være positive effekter for de pårørende. Flere undersøgelser viser, at det påvirker både hverdagen, arbejdslivet, (samfunds)økonomien og familiens trivsel at være pårørende til borger med psykisk sygdom. Såfremt borgeren kommer i bedre trivsel via indsatsen, må der derfor forventes en afledt pårørendeeffekt. En dansk undersøgelse

tilbage fra 2012 (Bedre Psykiatri 2012¹) viser blandt andet, at 24 procent af pårørende til borgere med psykisk sygdom har haft orlov, været på nedsat tid eller har været sygemeldt pga. pårørende-situationen. Tendenserne i denne undersøgelse understøttes af en nyere australsk undersøgelse². Denne effekt er ikke en del af SØM-beregningen, hvilket betyder, at de samfundsøkonomiske gevinster kan være højere end estimeret ovenfor.

Resultatbetaling

Tilbagebetalingen til investor knyttes til borgernes beskæftigelsesstatus, der først og fremmest anvendes som et direkte mål for besparelser på forsørgelsesudgifter og som et indirekte mål på behovet for vejledning og opkvalificering. Da manglende dataadgang gør det vanskeligt for Aarhus Kommune at følge op på besparelser på sundhedsudgifter (fx til indskrivninger på psykiatriske sygehuse) anvendes borgernes beskæftigelsesstatus også som en proxy for forventede besparelser på sundhedsområdet.

Såfremt den enkelte borger har en positiv beskæftigelsesgrad i november måned eller vedkommende er i uddannelse, udløses en tilbagebetaling til Rådet for Sociale Investeringer på 17.000 kr. Der måles hvert år i syv år fra 2023-2029 på en borgers beskæftigelsesgrad ved hjælp af DREAM.

Tilbagebetalingen fordeler sig internt i Aarhus Kommune således:

Område	Ansvarlig for tilbagebetaling	Forventet fordeling af besparelse	Beløb
Indkomstoverførsler	Ikke-decentraliserede område	45 procent	7.650 kr.
Vejledning og opkvalificering	Sociale Forhold og Beskæftigelse	10 procent	1.700 kr.
Mindreindsats	Sociale Forhold og Beskæftigelse	20 procent	3.400 kr.
Kommunal medfinansiering af Region	Outcomefond	25 procent	4.250 kr.
Betaling pr. succes			17.000 kr.

Da DREAM normalt udgives med 3 måneders forsinkelse, foretages opgørelsen i marts i det efterfølgende år. Dvs. der følges op på borgernes beskæftigelse for november 2023 i marts 2024.

Outcomefonden betaler for besparelser på den kommunale medfinansiering, så længe den kommunale medfinansiering af Regionerne er fastfrosset. Såfremt dette ændres og kommunen dermed kan realisere gevinster på området i praksis, kan tilbagebetalingsmodellen genbesøges og justeres.

Alle borgere, der påbegynder et forløb i projektet, indgår i opfølgningen og resultatbetalingen – dvs. uanset om en borger afbryder deltagelsen i projektet (eksempelvis på grund af fraflytning fra

¹ https://bedrepsykiatri.dk/wp-content/uploads/2019/09/2012_dr-us-2012-paarørende-resultater-06_02_2012-2.pdf

² <https://bmcpublihealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12889-019-6822-1>

Aarhus Kommune), der opstår samarbejdsvanskeligheder med vejlederne, eller at kommunen og leverandøren vurderer, at en anden indsats vil være mere virkningsfuld. Helt lavpraktisk tæller en borger med i projektet, når de efter møde med vejleder fra IPS-indsatsen, har sagt ja til at deltage i indsatsen.

Der fastsættes et maksimalt årligt afkast på 5 procent af nettoinvesteringen.

Opfølgning på indsatsen

Der følges ved hver enkelt måling op på alle borgere, som er startet i projektet forud for den pågældende måned. Dvs. første måling opgør borgernes beskæftigelsesstatus i november 2023 for alle borgere, som er startet i projektet forud for denne måling, og i november 2024 følges op på alle borgere, som er startet forud for denne måned osv. Opgørelsen bliver som nævnt ovenfor foretaget i marts. Sidste måling er i november 2029 og opgøres i marts 2030.

DREAM-databasen anvendes til at måle borgernes beskæftigelsesgrad og uddannelsesstatus.

Supplerende evaluering af indsatsen

Der laves en afsluttende evaluering baseret på en før/efter-måling på udvalgte parametre blandt deltagerne i indsatsen. Der anvendes validerede spørgeskemaer til dataindsamlingen med fokus på borgerens oplevede helbred, mentale trivsel og handlekompetencer før opstart i indsatsen og igen ved afslutning på forløbet. I det afsluttende spørgeskema er der desuden en række spørgsmål, der fokuserer på borgerens vurdering af indsatsen. Sammen med data på projektets langsigtede effekter (ordinært job, uddannelse, flexjob) vil den indsamlede data bruges til at evaluere indsatsens relevans, kvalitet og resultater.

Data indsamles anonymt blandt deltagerne, og det er frivilligt, om man ønsker at udfylde spørgeskemaerne. IPSCenter Danmark/SIND Erhverv står for dataindsamlingen, og udfyldelsen af spørgeskemaerne sker ved, at vejlederen på et fysisk møde udleverer spørgeskemaet, introducerer spørgsmålene, og indsamler det udfyldte spørgeskema. Den tætte dialog om formål og indhold og trygheden omkring udfyldelse af spørgeskemaerne skal sikre en høj svarprocent.

De udfyldte spørgeskemaer overdrages til medarbejdere i Sociale Forhold og Beskæftigelse, der står for analyse og rapportering på data i en afsluttende evaluering. Sociale Forhold og Beskæftigelse (Mål, Økonomi og Boliger) modtager 40.000 kr. fra Rådet for Sociale Investeringer herfor. Midlerne indgår ikke i den sociale effektinvestering men håndteres særskilt. Beløbet dækker et forventet timeforbrug på 100 timer til analyse- og formidlingsopgaver til en timepris på 400 kr. Timeprisen indeholder lønudgifterne til en konsulent inkl. pension, ledelsestimer samt it-understøttelse.

Derudover vil der efter år 2, 4 og 7 blive foretaget en opfølgning på borgernes behov for bostøtte, misbrugsbehandling samt vejledning og opkvalificering med henblik på, at afdække, om borgerne oplever den forventede positive udvikling på disse områder. Opfølgningen på disse vil ikke være resultatudløsende, men vil alene have til formål at vurdere borgernes udvikling og bidrage til konkret viden om projektets effekter. Herudover bidrager disse data til at understøtte antagelsen om, hvorvidt de forventede besparelser på vejledning og opkvalificering samt bostøtte og misbrugsbehandling opnås. Der anvendes data fra Sociale Forhold og Beskæftigelses egne økonomi- og fag-systemer til opfølgningen.

7. Udbetaling af tilskud, samarbejdsaftale mv.

Udbetaling af tilskud

Rådet for Sociale Investeringer giver tilsagn om at yde et samlet betinget tilskud til Sociale Forhold og Beskæftigelse på i alt 2.952.000 kr. Tilskuddet gives på betingelse af, at det anvendes til finansiering af indkøb af ydelsen hos leverandørerne. Udbetalingen af tilskuddene følger medmindre andet aftales nedenstående udbetalingsplan:

	2022	2023				2024			
	December	1. kv	2. kv	3.kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	Oktober
Beløb	123.000	369.000	369.000	369.000	369.000	369.000	369.000	369.000	246.000

Derudover gives der et samlet betinget tilskud til Sociale Forhold og Beskæftigelse på i alt 40.000 kr. Tilskuddet gives på betingelse af, at det anvendes til analyse og rapportering på data i den afsluttende supplerende evaluering af projektet. Der udbetales 20.000 kr. i 4. kvartal 2023, samt 20.000 kr. i oktober 2024.

Beløbene udbetales til Sociale Forhold og Beskæftigelse (XG-1300000004-00073, referencetekst "Udvidet IPS indsats", kontaktperson: Annette Degn)

Tilbageholdelse/tilbagekaldelse af tilskuddet

Rådet for Sociale Investeringer har mulighed for at tilbageholde eller alternativt tilbagekalde tilsagnet, hvis forudsætningerne for aftalegrundlaget ikke er overholdt eller opfyldt. Dette kan blandt andet være tilfældet, hvis:

- i. Mindre end 30 borgere henvises til indsatsen i det første år
- ii. Tilskuddet ikke anvendes til fordel for indsatsen, eller
- iii. Der sker væsentlige afvigelser fra tids- og aktivitetsplanen (Bilag C).

Inden Rådet for Sociale Investeringer tilbageholder eller alternativt tilbagekalder tilskuddet, vil der blive igangsat dialog herom i regi af styregruppen med fokus på muligheden for at gennemføre projektet indenfor en revideret ramme. Som konsekvens heraf kan det i sidste ende være nødvendigt at opsigte aftalen med leverandørerne.

Evt. opsigelse af aftalen vil skulle ske med 4 måneders frist for leverandøren.

Investeringsprojektet er udarbejdet i foråret og sommeren 2022 og dermed uden kendskab til fx indholdet af en kommende 10-års-plan for psykiatrien og uden viden om Jobcentrenes fremtid. Sker der væsentlige ændringer i lovgivningen på fx disse områder, kan det blive nødvendigt, at Sociale Forhold og Beskæftigelse, Rådet for Sociale Investeringer og leverandørerne sætter sig sammen for at gennemgå projektet og dets økonomi i den nye lovgivningsmæssige ramme.

Samarbejdsaftale

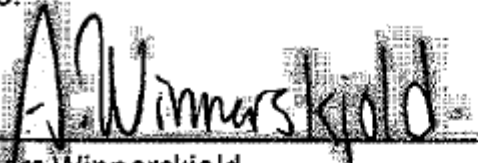
Der udarbejdes forud for projektstart en samarbejdsaftale mellem leverandøren og Aarhus Kommune, der detaljeret beskriver projektets visitationsprocedure, målgruppe og hvordan der i øvrigt samarbejdes om borgerne i projektet.

Samarbejdsaftalen kommer desuden til at indeholde projektplan, plan for betaling til leverandør, fakturering, kontaktpersoner mv.

8. Underskrifter

For og på vegne af Aarhus Kommune:

Dato:

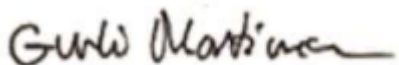

Anders Winnerskjold

Rådmand for Sociale Forhold og Beskæftigelse

For og på vegne af Rådet for Sociale Investeringer:

Dato:

Gurli Martinussen

Forkvinde for Rådet for Sociale Investeringer

For og på vegne af SIND Rådgivning:

Dato:

8/11-2022

Julie Krarup

Leder af SIND Rådgivning

For og på vegne af IPSCenter Danmark:

Dato:

Lars Olaf Nielsen

Direktør i IPSCenter Danmark

9. Bilag

Bilag A Leverandører

IPSCenter Danmark og SIND Erhverv er leverandører af den udvidede IPS-indsats.

IPSCenter Danmark blev etableret i 2015 som en privatejet virksomhed med afsæt i IPS-metodens stærke resultater og dokumenterede effekter. IPSCenter Danmark er blandt de mest erfarne leverandører af IPS-indsatser i Danmark, og tilbyder både enkeltpladsforløb og uddannelse i IPS-metoden. IPSCenter Danmark har haft mere end 700 borgere i IPS-forløb på tværs af forsørgelsesgrundlag i flere end 25 kommuner rundt om i landet. Den primære målsætning er at få borgere tilbage i job på ordinære vilkår, startet i uddannelse, eller at de finder fodfæste på arbejdsmarkedet i et flexjob. For aktivitetsparate borgere på kontanthjælp har andelen, der er startet i ordinært job, uddannelse eller flexjob, ligget på 45-50 procent.

SIND Pårørenderådgivning, det nuværende SIND Rådgivning, blev etableret i 1991 og er en NGO, som tilbyder pårørende til sindslidende rådgivning, vejledning, støtte, individuelt og i grupper, ligesom foreningens formål er at forebygge psykiske og sociale problemer ved at etablere tilbud til børn, unge, voksne samt kvalificere frivillige til at være rådgivere og undervisere. SIND Erhverv blev etableret i 2016 og har haft 400 borgere i forløb og indgår som et tilbud i SIND Rådgivnings tilbudsvifte. Formålet med SIND Erhverv er at hjælpe borgere, der har psykisk sygdom/sårbarhed ind på arbejdsmarkedet. Gennem årene har succesraten ligget på ca. 50 procent i forhold til at komme i job. Andre er blevet beskrevet til pension. Indsatsen foregår i samarbejde med de kommunale jobcentre og alle ansatte har erfaring fra diverse jobcentre og arbejdsmarkedsprojekter.

SIND Rådgivning
Gjellerupvej 84
8230 Åbyhøj
Kontaktperson: Julie Krarup, m: jkr@sindraadgivning.dk

IPSCenter Danmark
Lumbyvej 11
5000 Odense C
CVR: 37319643
Kontaktperson Ulrik Lund-Sørensen, m: ulrik@ipscenterdanmark.dk, t: 51902734

Bilag B Eksempelberegning på betalingsstrømme ved forventede succesrater

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	I alt
	1.000 kr.								
Udgift	-1.476	-1.476							-2.952
Indtægt		326	490	490	490	490	490	490	3.264
Balance	-1.476	-1.150	490	490	490	490	490	490	312

Bilag C Tids- og aktivitetsplan

Ved projektets opstart visiteres 30-35 borgere til indsatsen. Yderligere 25-30 borgere vil løbende visiteres og starte i indsatsen til og med første kvartal 2024.

Aktiviteter	2022	2023				2024			
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
1. Forberedelse af indsatsen									
1.1 Rekruttering & uddannelse af IPS/SIND vejleder	○								
1.2 Forberedelse af visitationsbeskrivelse vedrørende	○								
1.3 Forberedelse af info-materiale	○								
1.4 Faglige oplæg om indsatsen for jobkonsulenter, mentorer, mv.	○								
2. Visitation									
2.1 Jobkonsulenter visiterer borgere til indsatsen		○	○	○	○	○			
2.2 3. partsmøder mellem borger, jobkonsulent, vejleder		○	○	○	○	○			
2.3 Informationsmøder for borgere i målgruppen		○	○	○	○	○			
3. Opstart i indsatsen									
3.1 Opstartssamtale(r) mellem borger og IPS/SIND vejleder		○	○	○	○	○	○	○	○
3.2 Samtaler med fokus på job/uddannelsesønsker		○	○	○	○	○	○	○	○
3.3 Tillid og tryghed i relationen mellem borger og vejleder		○	○	○	○	○	○	○	○
3.4 Plan og målsætninger for forløbet		○	○	○	○	○	○	○	○
3.5 Opstart i netværksgruppe		○	○	○	○	○	○	○	○
4. Virksomhedsmatch									
4.1 Forberedelse af karriereprofil og jobsøgningsplan			○	○	○	○	○	○	○
4.2 Kontakter til virksomheder			○	○	○	○	○	○	○
4.3 Aftale om virksomhedsforløb i form af praktik, småjobs, lønnede timer			○	○	○	○	○	○	○
4.4 Samarbejde med psykiatrien hvis behov for behandling			○	○	○	○	○	○	○
4.5 Deltagelse i netværksgruppe og sundhedsfremmende aktiviteter			○	○	○	○	○	○	○
4.6 Involvering af pårørende og frivillige			○	○	○	○	○	○	○
5. Virksomhedsforløb									
5.1 Opstart i virksomhedsforløb, evt. flere virksomhedsforløb			○	○	○	○	○	○	○
5.2 Forberedelse af jobstøtteplan			○	○	○	○	○	○	○
5.3 Støtte og vejledning til fastholdelse af virksomhedsforløb			○	○	○	○	○	○	○
5.4 Samarbejde med psykiatrien hvis behov for behandling			○	○	○	○	○	○	○
5.5 Karrierevejledning			○	○	○	○	○	○	○
5.6 Deltagelse i netværksgruppe og sundhedsfremmende aktiviteter			○	○	○	○	○	○	○
6. Afslutning i indsatsen									
6.1 Opstart i ordinært job, fleksjob eller uddannelse							○	○	○
6.2 Afslutning til anden indsats							○	○	○
6.3 Efterværn							○	○	○